

Gladio, afdeling Voeren

De vroegere Harde Vlaamse Voerkern moest ingeschakeld worden in het Gladio-netwerk. Zegt de leider van de aktiegroep.

DE Harde Vlaamse Voerkern ontstond einde jaren zeventig als reactie op het straatgeweld van de gebroeders Happart. „Het enige doel was een tegengewicht vormen voor de terreur van de Happarts”, zegt Leon Bancken, één van de stichters en de onbetwiste leider van het gezelschap.

Begin jaren tachtig was de Voer al een kruisvat geworden. Herhaaldelijk werd er met scherp geschoten, zondags betogingen van de Volksunie, TAK en VMO mondden uit in ware veldslagen, er waren brandstichtingen, raids... De Voerkern speelde daarbij een cruciale rol, die door de opvallende diskretie van de leden, vaak over het hoofd werd gezien. Het was een kleine hyper-georganiseerde groep Voerenaars en Limburgers. De kern wist permanent alle rijkswachters te ontlopen, bewoog zich moeiteloos door een hermetisch afgegrensde Voer, hield van stunts en plande ooit tot in de kleinste details uitvoeringen van Philippe Busquin en José Happart. De leden werkten met kodenamen, al hun auto's waren voorzien van *scanners* en CB-installaties, ze hadden een geheim communicatie-net en konden zelfs met wapens overweg. Zo volgden enkele leden van de Voerkern een militaire opleiding bij de Baskische afscheidsbeweging ETA. Bancken: „In feite waren we een privé-militie, maar niemand buiten de organisatie kende de structuur, er was geen ledenlijst, niks. Dat maakte ons zo interessant. We kenden de streek, waren zeer efficiënt, zeer diskreet, sloegen onze slag en verdwenen.”

— *Uit welke periode dateren de contacten met de geheime diensten? Waren dat militairen van de zogenaamde SDRA-8 of agenten van de staatsveiligheid?*

— *Bancken:* Er waren verschillende contacten, vooral in 1980-1982, in 1983 al minder. De staatsveiligheid en het leger was één pot nat. Wij zijn ettelijke keren benaderd van beide kanten en door verschillende mensen, hoewel je in die tijd nooit goed wist wie wie was. De Voer barstte toen van infiltranten en provocateurs en wij waren uiterst voorzichtig, vandaar ook dat de kern nooit geïnfilteerd is geweest. Ons adresbestand is ook eens opgevraagd door Paul Latinus van *Westland News Post*, maar hij kreeg dat niet.

— *Wat werd u concreet gevraagd?*

— *Bancken:* Praktisch altijd hetzelfde. We moesten ons meer profileren als anti-kommunistische groep en die Voerstrijd laten voor wat ze was. Ze dachten dat ze daarvoor bij mij aan het goede adres waren, omdat ik me jarenlang had ingelaten met Oostblok-dissidenten; ik had nog een jaar in de cel gezeten in Tsjecho-Slowakije. Ze drongen er ook op aan dat we geen beroep meer zouden doen op de VMO voor Voer-akties. Op termijn zou die zich dan volgens hen, uitgesloten voelen, andere aktieterreinen opzoeken en zich vanzelf op het anti-kommunisme storten. Tenslotte werd ons gevraagd of men in tijden van nood beroep kon doen op ons net. Die tijden van nood waren dan als de kommunisten binnenvielen.

— *Ging u ooit op die voorstellen in?*

— *Bancken:* Nee, ik luisterde altijd naar hen, maar eigenlijk interesseerde ons dat allemaal niet. De terreur van Happart, die begonnen was met het molesteren van mensen, vernielen van huizen en wagens van Vlamingen, doorsnijden van spenen van koeien, die terreur eventueel met geweld stoppen, dat was ons enig doel.

— *Wat hadden die mensen u te bieden? Dedden ze concreet ooit iets voor u?*

— *Bancken:* We konden een militaire

Leon Bancken: Vlaamse barbecue op kosten van het leger.

opleiding krijgen als we wilden. Ze boden ons bescherming aan, we zouden op hen beroep kunnen doen als er, bijvoorbeeld, gerechtelijk iets te regelen viel. Maar er is van onze kant nooit enige samenwerking geweest. Ze hadden ons echter heel graag gerekupereerd, dat blijkt uit verschillende voorvallen. Zo kregen we van de staatsveiligheid ooit de tip onze zendinstallatie te verhuizen omdat er een inval op komst was. Een rijkswachter stelde, bijvoorbeeld, voor om voor ons een barbecue te laten organiseren door het leger. Dat is ook gebeurd. Vanuit Ghlin kwamen de militairen toen met tenten, verwarming, kookgerei, vlees, alles gratis, tot en met Waalse koks. Op dat feest zaten dan VMO- en TAK-leden, naast Koerden, IRA-leden en Basken. Het waren gestes om ons over de streep te halen.

— *Zijn er u ooit wapens aangeboden of geld?*

— *Bancken:* Nee, wel werd mij vaak voorgelaten dat ik mits wat toeschietelijkheid „toch veel beter zou kunnen terecht komen”. Wapens? Ik heb nooit een opslagplaats gezien, maar ben door één van die mannen naar iemand gebracht die wapens te koop had; tot bakzooka's toe, voor een spotprijs.

— *En buitenlandse contacten?*

— *Bancken:* We hadden die zelf. Het enige wat we uit die hoek kregen, waren brieven uit Duitsland. Duidelijk niet van neo-fascisten of dat soort volk, wel van een soort semi-militaire organisatie en die storte ons dan kleine bedragen, zeg zo'n 100 mark.

— *Waarom volgde u geen militaire opleiding, maar ging u wel naar de ETA?*

— *Bancken:* Met de militairen, dat was een linke affaire. Wat konden ze ons bovendien leren? Onze jongens wilden bommen kunnen maken, truks om de rijksmacht te verschalken en dat leerden ze dus in Baskenland.

— *Wanneer vermoedde u dat er zoiets als Gladio in het spel was?*

— *Bancken:* Pas de laatste weken, toen die zaak aan het rollen ging. Ik heb de naam Gladio nooit gehoord. Wij vochten alleen voor Voeren, die voorstellen interesseerden ons niet en eerlijk gezegd, wij waren naïef en knoopten A niet aan B. Ik kende die Oostblok-regimes door en door, maar heb nooit geloofd in een kommunistische overval op het Westen. Dat leek me even absurd als de houding van al die politici die nu beweren van niks te weten. In elk geval waren bij ons de pogingen om ons te rekerpereren zo manifest, dat het van hogerhand georkestreerd moest zijn.

J.G. ■